

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: PERCY BYSSHE SHELLEY THE SENSITIVE PLANT DEN FØLENDE BLOMST

Citation: Claussen, Sophus: "PERCY BYSSHE SHELLEY THE SENSITIVE PLANT DEN FØLENDE BLOMST", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 117. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-claussen10val-shoot-workid69735.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik Bd. 8: Lyrikoversættelser

PERCY BYSSHE SHELLEY
THE SENSITIVE PLANT
DEN FØLENDE BLOMST

Udgivet 1906 med årstal 1907
Tekstgrundlag: 2. udgave 1925

118

Den følende Blomst *indeholder*: 1 Den følende Blomst. 2-3 *blanke*. 4 The Sensitive Plant. By Percy Bysshe Shelley. Gyldendalske Boghandel - Nordisk Forlag - København - MCMXXV. 5 Den følende Blomst. Paa dansk ved Sophus Claussen. *Forlagsangivelse som 2*. 6 Anden Udgave. Første Udgave udkom 1907. Printed in Denmark. Gyldendals Forlagstrykkeri. København. 7-8 *forord på dansk og engelsk, g vignet*. 10-67 *engelsk og dansk tekst på venstre- og højresider*. 68 *Vignet*.

Bogen findes i flere indbindinger. Heroverfor ses 1. udg. i gulligt kartonomslag med ordene Den følende Blomst i ramme, tegnet og trykt i sort og guld. Format 150×14 mm.

119

120

In this new edition the English text will be found opposite the Danish translation. It is possible that Percy Bysshe Shelley's friends in both lands will appreciate some pages of him even in this form.

The bible of youth will be found in this centuryold but ever new poem of "The Sensitive Plant", of the unfolding of flowers, of their joy in this exquisite garden and how one by one they fade away as their goddess departs.

The rendering of this poem into Danish took place years ago to show a intratable people in Denmark and in Copenhagen that lyrical poetry is a task af care and of fidelity and of well directed thought in tune with its subject.

This translation would have been exceedingly difficult were it not so delightful and thereby so easy to follow the text line for line and verse for verse.

Trouble means nothing when undertaken for a bible. I only hope that others may have the same delight in "The Sensitive Plant" as I had in the work. -

S. C.

121

I denne nye Udgave findes jævnsides med den danske Oversættelse den engelske Text. Det kan tænkes, at Venner fra begge Lande vilde ønske at eje Percy Bysshe Shelley i netop denne Skikkelse.

Der er en Ungdomsbibel i disse nu hundredaarige, men altid nye Vers om den følsomme Mimose, om Blomsternes Udfoldelse, deres Lykke i den vidunderlige Have og deres Visnen én efter én, af Sorg, da deres Gudinde dør fra dem.

Overførelsen til Dansk blev foretaget en Gang før Tider siden for at vise en ulærvillig Menneskehed i København og Danmark, hvad Lyrik er for en Gærning af Omhu, Troskab og velindrettet Tænken i Pagt med alle Ting.

Det vilde være uendelig svært, hvis det ikke havde været saa frydefuldt og dermed saa let at følge denne Text fra Linie til Linie, fra Strofe til Strofe.

Besværet betyder intet, naar det sker for en Bibel. Jeg ønsker kun, at andre maa have den samme Glæde ved den følsomme Blomst, som blev min under Arbejdet.

Sophus Claussen

122

*A Sensitive Plant in a garden grew,
and the young winds fed it with silver dew,
as it opened its fan-like leaves to the light,
and closed them beneath the kisses of Night.*

*And the Spring arose on the garden fair,
like the Spirit of Love felt everywhere;
and each flower and herb on Earth's dark breast
rose from the dreams of its wintry rest.*

*But none ever trembled and panted with bliss
in the garden, the field, or the wilderness,
like a doe in the noontide with love's sweet want,
as the companionless Sensitive Plant.*

*The snowdrop, and then the violet,
arose from the ground with warm rain wet,
and their breath was mixed with fresh odour, sent
from the turf, like the voice and the instrument.*

*Then the pied wind-flowers and the tulip tall,
and narcissi, the fairest among them all,
who gaze on their eyes in the stream's recess,
till they die of their own dear loveliness;*

*and the Naiad-like lily of the vale,
whom youth makes so fair, and passion so pale
that the light of its tremulous bells is seen
through their pavilions of tender green;*

123

FØRSTE DEL

Der stod en Mimose i Havens Bed,
og sølvblaa Dugg blev den madet med,
og den aabned for Lyset sin Viftemund,
og Natten kyssed den atter i Blund.

Og Foraaret kom, en forunderlig Vaar,
som en Elsker, der tyst gennem Haverne gaar.
Og hver Blomst, som ved Jordens Hjærte frøs,
stod op af sin Drøm og sin Vinterdøs.

Men ingen skælved af Lykke og led
i Have, paa Mark og i Skovensomhed
under Middagens Brand, lig en Hind i sit Krat,
som den lille Mimose, der sad saa forladt.

En Vintergæk spired ved Havens Hegn;
saa vaagned Violerne varme af Regn
med en Duft, da den friske Muldlugt kom til,
som Stemmer, der blandes med Strengespil.

Anemonernes Sværm, Tulipanen prud,
og Narcissen, den skønneste Blomst, som sprang ud,
der spejler sit Øje i Bækken ned,
til den dør af sin egen Elskelighed.

Og Liljekonval, en Najade, der steg
saa ungdomsdejligh, saa lidenskabsbleg,
at de skælvende Smaakløkker tændte et Skin

igennem det grønne, der hylled dem ind.

124

*and the hyacinth purple, and white, and blue,
which flung from its bells a sweet peal anew
of music so delicate, soft, and intense,
it was felt like an odour within the sense;*

*and the rose like a nymph to bath addressed,
which unveiled the depth of her glowing breast,
till, fold after fold, to the fainting air
the soul of her beauty and love lay bare;*

*and the wand-like lily, which lifted up,
as a Mænad, its moonlight-coloured cup,
till the fiery star, which is its eye,
gazed through clear dew on the tender sky;*

*and the jessamine faint, and the sweet tuberose,
the sweetest flower for scent that blows;
and all rare blossoms from every clime
grew in that garden in perfect prime.*

*And on the stream whose inconstant bosom
was pranked, under boughs of embowering blossom,
with golden and green light, slanting through
their heaven of many a tangled hue,*

*broad water-lilies lay tremulously,
and starry river-buds glimmered by,
and around them the soft stream did glide and dance
with a motion of sweet sound and radiance.*

*And the sinuous paths of lawn and of moss,
which led through the garden along and across,
some open at once to the sun and the breeze,
some lost among bowers of blossoming trees,*

125

Hyacintherne, purpurne, hvide og blaa,
der atter begyndte at klemte og slaa
med en fin og fortættet Musik uden Stands,
som om Duften blev til i vor egen Sans.

Og Rosen, klædt som en Nymfe til Bad,
der Stykke for Stykke og Blad efter Blad
har aabnet det glødende Dyb af sit Bryst
og røber en Sjæl af Skønhed og Lyst.

Og Liljen, der fyldte til svingende Maal
som en Mænade sin Maaneskins-Skaal,
til Ildstjerne-Øjet med sværmersk Behag
duggblankt betragter den milde Dag.

Den svage Jasmin, der er bleg som en død,
og Tuberosen sin Duft udgød.
De sjældneste Planter fra Syd og Nord
stod samlet i Haven i fuldeste Flor.

Og henad Strømmen, hvis Barm ej fandt Ro
under Blomster, der byggede Løvtag og Bro,
med grøngyldne Strejf, i mangfoldig og fin
Glans fra den brogede Baldakin -

dér skælved de brede Vandliljer tyst,
og Aakander glimrede stjernelyst.

Og Strømmen rundt om dem dansede til;
det var Straalemagt, der blev født under Spil.

Og alle de slyngede Stier, som drog
hen gennem Haven paa Æventyrtog,
snart pludselig aabne for Sol og Vejr,
snart tabt under Grene og blomstrende Trær -

126

*were all paved with daisies and delicate bells
as fair as the fabulous asphodels,
and flow'rets which, drooping as day drooped too,
fell into pavilions, white, purple, and blue,
to roof the glow-worm from the evening dew.*

*And from this undefiled Paradise
the flowers (as an infant's awakening eyes
smile on its mother, whose singing sweet
can first lull, and at last must awaken it),*

*when Heaven's blithe winds had unfolded them,
as mine-lamps enkindle a hidden gem,
shone smiling to Heaven, and every one
shared joy in the light of the gentle sun;*

*for each one was interpenetrated
with the light and the odour its neighbour shed,
like young lovers whom youth and love make dear
wrapped and filled by their mutual atmosphere.*

*But the Sensitive Plant which could give small fruit
of the love which it felt from the leaf to the root,
received more than all, it loved more than ever,
where none wanted but it, could belong to the giver,*

*for the Sensitive Plant has no bright flower;
radiance and odour are not its dower;
it loves, even like Love, its deep heart is full,
it desires what it has not, the Beautiful!*

*The light winds which from unsustaining wings
shed the music of many murmurings;
the beams which dart from many a star
of the flowers whose hues they bear afar;*

127

blev tilgro't med Klokker og Tusindfryd
og sælsomme Blomster, en Fabel af Pryd,
der hæded sig sammen, mens Dag gik paa Hæld,
til hvide, purpurne, dybblaa Tjæld,
for at Ildormen ikke skal fryse ihjæl.

De stod i det urørte Paradis
med Øjne, der blunded paa barnlig Vis
eller lo, som naar Barnet paa Moders Fang
snart lilles, snart vækkes af dejlig Sang.

Af Himmelens venlige Vinde vakt,
som Ædelstenen ved Bjærglampens Magt,
de smilte mod Himlen og mærked et Gys
af Lykke ved Solens højmodige Lys.

Thi de var gennemtrængt én og hver
af Lyset og Duften fra den, de stod nær,
som elskende unge, hvis frydsvimle Sind
skal gensidig aande hinanden ind.

Men Mimosen, som intet kan yde imod
den Kærligheds Rigdom, der ramte dens Rod -
ak, ingen modtog og elsked som den.
Den led; thi den maatte ej give sig hen.

Thi Mimosen har ingen Blomst, som gør Lykke,
ingen Glimmer og Duft, hvorpaa den tør bygge.
Den elsker som Elskov, der ej venter Svar,
attraar det skønne, den selv ikke har.

Den døende Brise, hvorfra der gik
en sagte mumlende, sælsom Musik;
det klare, vinkende Stjærneskær,
der bringer hver Blomst den anden nær -

128

*the plumed insects swift and free,
like golden boats on a sunny sea,
laden with light and odour, which pass
over the gleam of the living grass;*

*the unseen clouds of the dew, which lie
like fire in the flowers till the sun rides high,
then wander like spirits among the spheres,
each cloud faint with the fragrance it bears;*

*the quivering vapours of dim noontide,
which like a sea o'er the warm earth glide,
in which every sound, and odour, and beam,
move, as reeds in a single stream;*

*each and all like ministering angels were
for the Sensitive Plant sweet joy to bear,
whilst the lagging hours of the day went by
like windless clouds o'er a tender sky.*

*And when evening descended from Heaven above,
and the Earth was all rest, and the air was all love,
and delight, though less bright, was far more deep,
and the day's veil fell from the world of sleep,*

*and the beasts, and the birds, and the insects were drowned
in an ocean of dreams without a sound,
whose waves never mark, though they ever impress
the light sand which paves it, consciousness;*

*(only overhead the sweet nightingale
ever sang more sweet as the day might fail,
and snatches of its Elysian chant
were mixed with the dreams of the Sensitive Plant); -*

129

Insekternes Brus i den frie Sol
som over en Havbugt en gylden Gondol
med lysende Fragter, med duftende Læs,
der glimter omkap med det levende Græs -

den usete Dugg, som i Blomsterne laa
og gnistred, til Solen faldt brændende paa,
da steg som Aander mod Himlens Hvælv
i Skyer, viraksbetyngt af sig selv -

den dirrende Damp, som i Middagens Stund
om Jorden slynger et Hav af Blund,
til alt, hvad som findes af Lyd, Duft, Liv,
henhvirvles i Strømmen som Rør og Siv -

det var altsammen Engle, Mimosen fik kær:
der bragte Lykke og sødt Besvær,
mens Timerne sagtelig komme og gaa
som vindløse Skyer over Dagens Blaa.

Og om Aften, naar alt paa Jorden var Fred
og alt i Himlene Kærlighed
og der dæmred en dybere Lykke end før
i Søvn, befriet for Dagens Slør;

naar Dyr og Fugle og Smaakryb tav
og druknede helt i et Drømmehav,
hvis Bølger drog hen uden Ro eller Rist,
mens Glimmersand dækked dem, ... ubevidst;

(men ovenover en Nattergal
sang sødt og alene, mens Natten blev sval,
og blanded sin hulkende Jubelstrøm
elysisk ind i Mimosens Drøm)

130

*the Sensitive Plant was the earliest
upgathered into the bosom of rest;
a sweet child weary of its delight
the feeblest and yet the favourite,
cradled within the embrace of Night.*

131

da var Mimosen, blandt Blomster, den,
der først maatte sove og gav sig hen
som Barnet, træt af en yndig Dag,
saa tilbedt af alle og dog saa svag -
i Nattens vuggende Favnetag.

132

PART SECOND

*There was a Power in this sweet place,
an Eve in this Eden; a ruling Grace
which to the flowers, did they waken or dream,
was as God is to the starry scheme.*

*A Lady, the wonder of her kind,
whose form was upborne by a lovely mind
which, dilating, had moulded her mien and motion
like a sea-flower unfolded beneath the ocean,*

*tended the garden from morn to even;
and the meteors of that sublunar Heaven,
like the lamps of the air when Night walks forth,
laughed round her footsteps up from the Earth!*

*She had no companion of mortal race,
but her tremulous breath and her flushing face
told, whilst the morn kissed the sleep from her eyes,
that her dreams were less slumber than Paradise:*

*As if some bright Spirit for her sweet sake
had deserted Heaven while the stars were awake,*

*as if yet around her he lingering were,
though the veil of daylight concealed him from her.*

*Her step seemed to pity the grass it pressed;
you might hear by the heaving of her breast,
that the coming and going of the wind
brought pleasure there and left passion behind.*

133

ANDEN DEL

Der var paa den yndige Plet en Magt,
en Eva, hvem Eden var underlagt,
og som for Blomsterne én og hver
var ligesom Gud for Stjærnernes Hær.

En Kvinde, en Drøm fra Naturens Haand,
hvis Skikkelse bæres af elskelig Aand
og sælsomt var vokset med Glans om sin Pande
som en Havblomst fra hinsides dybe Vande,

plejed med Flid, som hver Plante sporer,
hin Maaneskinsverden, hvis smaa Meteorer
som Ætherens Lamper, naar Nat toner ind,
lo frem fra Jorden omkring hendes Trin.

Hun havde ej Selskab af dødelig Rod,
men af hendes Skælven og Blus man forstod:
for Morgenen underfuldt givet til Pris
hendes Drøm var ej Slummer, men Paradis.

Som om en Lys-Aand af Glæde ved hende
var rømt fra Himlen, mens Stjærnerne skinne,
og nu bestandig var længselsfuldt nær,
men Dagslyset skjuler den Ven, hun har kær.

Hendes Spor i det nedtraadte Græs synes Trøst.
Og det hørtes tyst, naar hun hæved sit Bryst,
at de kommende, svindende Aandedrag
spredte Lykke ud og lod Lidenskab bag.

134

*And wherever her aery footstep trod,
her trailing hair from the grassy sod
erased its light vestige, with shadowy sweep,
like a sunny storm o'er the dark green deep.*

*I doubt not the flowers of that garden sweet
rejoiced in the sound of her gentle feet;
I doubt not they felt the spirit that came
from her glowing fingers through all their frame.*

*She sprinkled bright water from the stream
on those that were faint with the sunny beam,
and out of the cups of the heavy flowers
she emptied the rain of the thunder-showers.*

*She lifted their heads with her tender hands,
and sustained them with rods and osier-bands;
if the flowers had been her own infants, she*

could never have nursed them more tenderly.

*And all killing insects and gnawing worms,
and the things of obscene and unlovely forms,
she bore, in a basket of Indian woof,
into the rough woods far aloof,-*

*in a basket, of grasses and wild-flowers full,
the freshest her gentle hands could pull
for the poor banished insects, whose intent,
although they did ill, was innocent.*

*But the bee and the beamlike ephemeris
whose path is the lightning's, and soft moths that kiss
the sweet lips of the flowers, and harm not, did she
make her attendant angels be.*

135

Hvorhen hun styred sin luftige Gang,
hendes lange Haar over Grønsværet hang,
og Skyggen bortvifted det lysende Spor,
som en Solstorm over en dunkelgrøn Fjord.

Jeg tvivler ej om, at hver Havens Blomst
har skælved ved hendes Tilsynekomst
og annammet en Aand i et Legem saa skørt
af hendes glødende Finger berørt.

Hun stænkede af Bækkens klare Vand
paa dem, der var matte af Solens Brand.
Men ud af de tunge Blomster hun stryger
den Regn, de har sanket i Tordenbyger.

Hun løftede Ho'derne med sin Haand,
hun rettede Stænglen med Vidjer og Baand.
Om Blomsterne var hendes egne Smaa,
hun kunde ej varet dem bedre end saa.

Og Mordinsektet, den gnavende Orm
og Ting af lav og usømmelig Form
hun bar i en Haandkurv af indisk Flet
langt ud i en Skov til en vildsom Plet.

Hun plukked de friskeste Urter og Straa,
som hendes fine Haand kunde faa,
til de bandlyste Stakler paa Kurvens Bund,
hvis Hensigt, skønt skadelig, ikke var ond.

Men Biers og Døgnfluers flimrende Klan
og bløde Møl, der drog ud paa Ran
hos søde Blomster ved Sti og Vej,
gør hun til tjenende Aander hos sig.

136

*And many an antenatal tomb,
where butterflies dream of the life to come,
she left clinging round the smooth and dark
edge of the odorous cedar bark.*

*This fairest creature from earliest Spring
thus moved through the garden ministering
all the sweet season of Summertide,
and ere the first leaf looked brown - she died!*

137

Og Pupper, hvis Sarkofag er et Skjul
for en ufødt og drømmende Sommerfugl,
sad klæbede trygt, i den skønne Park,
rundt om den duftende Ceders Bark.

Den fagreste Skabning fra første Vaar
i Haven saaledes som Vogterske gaar
den hele, herlige Sommer sød.
Og førend et Blad blev brunt, var hun død.

138

PART THIRD

*Three days the flowers of the garden fair,
like stars when the moon is awakened, were,
or the waves of Baiæ, ere luminous
she floats up through the smoke of Vesuvius.*

*And on the fourth, the Sensitive Plant
felt the sound of the funeral chant,
and the steps of the bearers, heavy and slow,
and the sobs of the mourners, deep and low;*

*the weary sound and the heavy breath,
and the silent motions of passing death,
and the smell, cold, oppressive, and dank,
sent through the pores of the coffin plank;*

*the dark grass, and the flowers among the grass,
were bright with tears as the crowd did pass;
from their sighs the wind caught a mournful tone,
and sate in the pines, and gave groan for groan.*

*The garden, once fair, became cold and foul,
like the corpse of her who had been its soul,
which at first was lovely as if in sleep,
then slowly changed, till it grew a heap
to make men tremble who never weep.*

*Swift Summer into the Autumn flowed,
and frost in the mist of the morning rode,
though the noonday sun looked clear and bright,
mocking the spoil of the secret night.*

139

TREDJE DEL

Tre Dage stod Blomsternes prægtige Hær
og tindred som Stjærner i Maaneskær
eller som Bølger i Bajæ Bugt,
hvis Sølvglans af Røg fra Vesuv bliver slukt.

Og paa den fjerde Mimosen erfor

af Salmesang, at hun lagdes i Jord
... de tunge Fodtrin af dem, som bar,
og Sørgekaren, hvis Hulken gav Svar!

De dystre Toner, den svare Nød
og det stumme Røre, som følger en død,
og Lugten, som kold og kvælende tæt
ej længer kan holdes bag Kistens Bræt!

Det mørke Græs med smaa Markblomster i
blev taareblankt, hvor det Tog kom forbi.
Og Vinden, som drak deres Sukke, blev stum
og sad i Pinjen med hule Brum.

Den dejlige Have blev kold og fæl
som *hendes* Legem, der var dens Sjæl,
der først laa hen, som hun sov og var træet,
da langsomt forvandlet ... forraadnelses-mæt,
saa Mænd maatte skælve, der aldrig har grædt.

Og efter Somren faldt Høstdage paa,
og Frost gør de taagede Morgener raa,
men Middagssolen tog straalende fat
paa Trods af Hærværk hver lønlig Nat.

140

*The rose-leaves, like flakes of crimson snow,
paved the turf and the moss below.
The lilies were drooping, and white, and wan,
like the head and the skin of a dying man.*

*And Indian plants, of scent and hue
the sweetest that ever were fed on dew,
leaf by leaf, day after day,
were massed into the common clay.*

*And the leaves, brown, yellow, and gray, and red,
and white with, the whiteness of what is dead,
like troops of ghosts on the dry wind passed;
their whistling noise made the birds aghast.*

*And the gusty winds waked the winged seeds
out of their birthplace of ugly weeds,
till they clung round many a sweet flower's stem,
which rotted into the earth with them.*

*The water-blooms under the rivulet
fell from the stalks on which they were set;
and the eddies drove them here and there,
as the winds did those of the upper air.*

*Then the rain came down, and the broken stalks
were bent and tangled across the walks;
and the leafless network of parasite bowers
massed into ruin; and all sweet flowers.*

*Between the time of the wind and the snow
all loathliest weeds began to grow,
whose coarse leaves were splashed with many a speck,
like the water-snake's belly and the toad's back.*

141

Og Roserne dryssed og faldt itu
paa Mosset - som Fnug af det blussende Nu.
Og Liljerne hang i den vaade Vind
med hvidgustent Skær som en død Mands Skind.

Og Planter med Indiens Farve og Duft,
der næres af Lys og af dugget Luft,
blev Dag efter Dag under Bladfaldets Løv
æltet til ét med det fælles Støv.

Og Løv, brunt, gyldent og graat og rødt
og hvidt med en Hvidhed af hvad der er dødt
henhvirvled, som Spøgelseshorder, i Blæst,
saa Fuglene flygted i Øst og Vest.

Men Ukrudtsplanter begyndte at strø
for hvert et Vindpust de vingede Frø,
der klistred til Blomsternes Stilke som Uld,
indtil de raadnende segned i Muld.

Og Aakandens Blomst i den fine Bæk
gik løs fra sin Stængel og surrede væk
blandt Hvirvlerne, hid og did uden Rast,
som Luftens Blomster for Stormens Kast.

En Regn slog ned. I Dynger til slut
paa Havens Gange laa Stilkene brudt.
Og Løvhyttens bladløse vilde Vin
laa nedslængt i Æltet ... Død og Ruin!

Ved Tiden, som faldt mellem Storm og Sne,
lod laaddent og grovbladet Ugræs sig se,
spraglet og spættet af vædskende Bryg
som Vandsnogens Mave og Tudsens Ryg.

142

*And thistles, and nettles, and darnels rank,
and the dock, and henbane, and hemlock dank,
stretched out its long and hollow shank,
and stifled the air till the dead wind stank.*

*And plants, at whose names the verse feels loath,
filled the place with a monstrous undergrowth,
prickly, and pulpous, and blistering, and blue,
livid, and starred with a lurid dew.*

*And agarics and fungi, with mildew and mould
started like mist from the wet ground cold;
pale, fleshy, as if the decaying dead
with a spirit of growth had been animated!*

*Their moss rotted off them, flake by flake,
till the thick stalk stuck like a murderer's stake,
where rags of loose flesh yet tremble on high,
infecting the winds that wander by.*

*Spawn, weeds, and filth, a leprous scum,
made the running rivulet thick and dumb,
and at its outlet flags huge as stakes
dammed it up with roots knotted like water-snakes.*

*And hour by hour, when the air was still,
the vapours arose which have strength to kill;
at morn they were seen, at noon they were felt,
at night they were darkness no star could melt.*

*And unctuous meteors from spray to spray
crept and flitted in broad noonday
unseen; every branch on which they alit
by a venomous blight was burned and bit.*

143

Og Nælder og Skræpper med Snegleslim smurt
og Tidsler, Skarntyder og Bulmeurt -
de løfted den hulede Stængel saa rank
og tynged den død stille Luft med Stank -

Og Planter, som Verset maa ledes ved,
en Underskov af Uhyrlighed:
piggede, bulne, blærede, blaa,
gustne med Perler af Raaddenvand paa.

Og Svampene, Paddehat, Meldug og Mugg
stod trukne af Jorden som Klamhed og Dugg
med Blegkød og svulmede fede og fro,
som om Døden, affældig, begyndte at gro.

Mens Hatten forraadnede, Flig efter Flig,
stod Stokken som Stagen med Morderens Lig
med Tjavser for oven af skørnet Sul,
der gjorde Luften betændt og ful.

Rogn, Grøde, Urenlighed, usundt Skum
flød sammen i Bækken, der ikke fandt Rum,
men danned et Udløb, hvor Røddernes Net
som Klyngstre af Vandnoge filtrede tæt.

Og stille ved Timernes rastløse Værk
en Taage nu breder sig dræbende stærk.
Den skimtes ved Morgen, den mærkes ved Dag,
ved Nat er den Mulm uden Stjærner bag.

Og fedtede Dunster, usynlig med List,
sneg midt om Dagen fra Kvist til Kvist;
hver Gren og Stamme, hvorpaa de løb an,
blev bidt og mærket af giftig Brand.

144

*The Sensitive Plant, like one forbid,
wept, and the tears within each lid
of its folded leaves, which together grew,
were changed to a blight of frozen glue.*

*For the leaves soon fell, and the branches soon
by the heavy axe of the blast were hewn;
the sap shrank to the root through every pore
as blood to a heart that will beat no more.*

*For Winter came; the wind was his whip;
one choppy finger was on his lip;
he had torn the cataracts from the hills
and they clanked at his girdle like manacles;*

*his breath was a chain which without a sound
the earth, and the air, and the water bound;
he came, fiercely driven, in his chariot-throne
by the tenfold blasts of the Arctic zone.*

*Then the weeds which were forms of living death
fled from the frost to the earth beneath.
Their decay and sudden flight from frost
was but like the vanishing of a ghost!*

*First there came down a thawing rain
and its dull drops froze on the boughs again;
then there steamed up a freezing dew
which to the drops of the thaw-rain grew;*

And a northern whirlwind, wandering about

*like a wolf that had smelt a dead child out,
shook the boughs thus laden and heavy and stiff,
and snapped them off with his rigid griff.*

145

Mimosen, som følte Forsmædelsens Aag,
græd Taarer, til alle dens Øjelaag
af foldede Blade var tilgro't med Graad
og bar en Rustplet af frossen Fraad.

Thi snart faldt Bladene af. Og snart
fik Blæstens Øxeblad øget Fart.
Og Saften sank ned i Mimosens Rod
som i et Hjærte det stivnende Blod.

Thi Vinteren kom med sit Stormpiske-Smæld,
med sprukken Finger for Mundens Spjæld.
De Vandfald, han vristed fra Alpernes Kant,
ved Bæltet som klirrende Haandjærn han bandt.

Hans Aandepust lagde Lænke og Laas
om Luft, Jord og Hav, hvor han agende saas
højt paa sin Triumfvogn, ført uden Hest
af den arktiske Zones ti-spandige Blæst.

De Væxter, der ligned den levende Død,
sank trolddomsagtig i Jordens Skød,
ramte af Kulden, som sværped og sved:
det var som Genfærd, man manede ned.

Først kom der en Nedbør af Tø og Regn,
hvis Draaber stivned paa Hæk og Hegn.
Saa laa der en Taage og fældede Rim
og gød sit Isslag om Kviste og Kim.

En hvirvlende Nordenstorm for over Jord
som en Ulv, der bag Sneen er kommen paa Spor
af et stivfrossent Barn, og slog sine Klør
mod de istunge Grene, der sprang som Rør.

146

*And under the roots of the Sensitive Plant
the moles and the dormice died for want;
the birds dropped stiff from the frozen air
and were caught in the branches naked and bare.*

*When Winter had gone and Spring came back,
the Sensitive Plant was a leafless wreck;
but the mandrakes, and toadstools, and docks, and darnels,
rose like the dead from their ruined charnels.*

147

Og Muldvarpen døde af Kulde og Slud
under Græstørven, der, hvor Mimosen gik ud.
Fra Luften styrted den stivnede Fugl
livløs i Grene, der ikke gav Skjul.

Da Vintren var omme, en Foraarsdag
man fandt Mimosen som bladløst Vrag.
Men Skræppe og Paddehat, Følfod og Nælde
stod op som den døde med uanet Vælde.

148

CONCLUSION

*Whether the Sensitive Plant, or that
which within its boughs like a Spirit sat,
ere its outward form had known decay,
now felt this change, I cannot say.*

*Whether that Lady's gentle mind,
no longer with the form combined
which scattered love, as stars do light,
found sadness, where it left delight,*

*I dare not guess; but in this life
of error, ignorance, and strife,
where nothing is, but all things seem,
and we the shadows of the dream,*

*it is a modest creed, and yet
pleasant if one considers it,
to own that death itself must be,
like all the rest, a mockery.*

*That garden sweet, that lady fair,
and all sweet shapes and odours there,
in truth have never passed away:
'tis we, 'tis ours, are changed; not they.*

*For love, and beauty, and delight,
there is no death nor change: their might
exceeds our organs, which endure
no light, being themselves obscure.*

149

SLUTNING

Hvorvidt Mimosen og det, der sad
som Sjæl i dens Stamme og mindste Blad,
før Formen forfaldt og gik Støvets Vej,
nu følte Forandringen, véd jeg ej.

Hvorvidt den Kvindes højmodige Sind
ej længere i en Form sluttet ind,
der udbredte Ømhed som Stjærnen sit Skær,
kunde sé denne Have, hun før havde kær,

jeg tør ikke sige. Men i vort Liv
saa fuldt af Vankundighed, Misgreb og Kiv,
hvor alt kun synes og intet er vist,
og selv er vi Drømmeskygger tilsidst,

det er en nøjsom Betragtning og Tro,
helt munter, hvori man kan falde til Ro,
at mene, at Døden slet ikke er til,
men er, som alt andet, bedragersk Spil.

Den søde Park med dens Blomster og Trær
og Kvinden og alle de Duftvæsner der

er aldrig forsvundne, har ej skiftet Hjem.
Det er os, det er vort, som er skiftet, ej dem.

For Kærlighed, Skønhed og lykkelig Glød
der findes ingen Forandring og Død:
men de gaar vore mørke Sanser forbi
med et Lys, som vi ikke kan blive i.

150

151

EFTERSKRIFT TIL DEN FØLENDE BLOMST

(...) en *Ungdomsbibel*, således kalder SC Shelleys digt *The Sensitive Plant* fra 1820 (se s. 121). Ordet beskriver på forskellig vis SC's eget forhold til digtet. Han kan deri genkende en forestillingskreds, som var bærende i hans eget tidlige forfatterskab. Digtet udtrykker for SC den samme panteistiske livsfølelse af, at *alt er i alle* (se efterskriften til *Dj III*). Og desuden havde SC netop selv kendt og værdsat Shelleys digt helt fra sine unge dage. I *Løvetandsfnug* (1918) skriver han således om *det Foraar i min Ungdom, da jeg gik med frysende Fødder og Fingre og læste Shelley under hvide Frugtblomster - fortvivlende over, hvorledes det skulde været muligt for nogen at gengive bare et Vers paa dansk, endsige hele det Blomsterbed, den Digterhave, som hedder den "følsomme Mimose"* (p. 173). Tanken om en oversættelse af *The Sensitive Plant* har således foresvævet SC gennem en snes år, før planen faktisk blev fuldført.

En overgang arbejdede han sammen med Edith og Helge Rode om oversættelsen. I et brev til Helge Rode - dateret Paris 12.11.1906 - hedder det således, at *baade du og Edith [har] Eders Del i denne Mimoseplantning, der stammer fra en Sommer, da vi slog Kegler paa Frederiksberg* (brevet er i Ebbe Rodes eje, jf. bd. I s. 17). Helge Rode og SC har *gennemgaaet Oversættelsen næsten Vers for Vers, efterhaanden som den blev til, ja, der tales ligefrem om de Vers, som helt skulde have været dine*. Dog må SC konstatere, at *helt kunde jeg ikke bruge, hvad du foreslog*, omend Rode nogle steder har virket ind på oversættelsens *Gang og Klang*. Som et eksempel på, hvorledes Rode har haft indflydelse på arbejdet, nævnes det, at *jeg har gjort "Mænaden sværmerisk" i Stedet for "døsig"* (s. 125).

152

Når et helt tæt samarbejde således tilsyneladende er blevet brudt, skyldes det efter SC's mening en vidt forskellig sprogforneelse: *Som jeg en Gang sagde til dig, at det sammen med dig undertiden faldt mig vanskeligt at tale mit naturlige, tilvante Hverdagssprog, fordi min Tale og din var som to Instrumenter, der var blevne stemte i to forskellige Egne, altfor langt fra hinanden, - saaledes er det ogsaa gaaet med denne Oversættelse. (...) Det milde Øklima, som jeg fandt i Mimosen, kunde bedst genfødes i den fortrolige Tale med alle dens smaa Hemmeligheder og tabte for mig noget af sin Varme, hvis det blev forvandlet til blank Riviera-Skønhed*. Ordene foregriber det senere kølnede forhold mellem de to venner (jf. DV IV 153 f., He VI 150 f).

Dog rummer dette brev også en drøftelse af forskellige indvendinger, Rode har fremført mod oversættelsen. I stedet for SC's "*ej længer i en form sluttet ind*" (jf. 149) har Rode således ønsket: "*skilt fra den Form, som sluttet det ind*". SC finder, at Rodes forslag er *rhythmisk rigere, men det lille Ord "det" forstemmer, og denne Relativsætning kommer ogsaa noget i Kollision med den følgende: "der udbredte Ømhed som Stjærnen sit Skær"*. *Hvad er hvad? Er det "Sindet", eller Formen eller "det", som udbreder Ømhed?*

Også slutstrofen drøftes. Den har voldt SC *Knuder og lange Overvejelser*. Hans første forslag har lydt:

*"de sprænger vort Væsen og gaar os forbi
med et Lys, som vi ikke kan blive i"*.

Denne formulering er imidlertid blevet kasseret, for *Shelley mener vist saadan noget som, at de gaar over vor Forstand og vore mørke Sanser kan ikke taale deres Lys*. Om den endelige formulering finder SC, at *Den har et let bibelsk Tonefald, som jeg nok tør forsvare*. Rode derimod *gaar et Skridt videre og faar en hel Salmetone ud af det*. Tilsyneladende har Rode foreslået en formulering med "*Mørkets Pagt*" rimende på "*Pragt*", men SC indvender, at *Det hører til min poetiske Børnelærdom, at Ord af samme Ordklasse altid er 153 svage Rim, da de ikke overrasker Øret tilstrækkelig*. *Jeg maa vel alligevel anvende dem i min Rimnød, men helst dog ikke i et Slutningsvers*. Også en anden mulighed forkastes: *Da vilde jeg foretrække*

"underlagt", hvorvel det er lidt snollet og slentrende (jeg bruger jo oftere saadanne lidt slentrende Toner) - men jeg kan i det hele taget ikke lide "Pragt". Det er saa tysk og halvægte og kan egentlig kun bruges, hvor man formaar at sætte det i en ny raffineret Sammenhæng.

En af Rodes indvendinger har SC dog villet imødekomme, idet han i brevet udtrykker ønsket om at kunne rette et omstridt Vers [I, XVIII] paa følgende Maade:

*Men Mimosen, som intet kan yde imod
den Rigdom, den føler til Overflod.*

På tidspunktet for brevets affattelse er det imidlertid for sent: anden korrektur var afsendt til trykkeriet. Derimod søgte SC, vel også på Rodes forslag, telegrafisk at få ændret titlen på oversættelsen til *Mimosen*. Også dette var dog for sent.

I modsætning til *Atta Troll* blev oversættelsen af *Den følede Blomst* modtaget med fuld anerkendelse. *Lolland-Falsters Folketidende* (5.12.1906, mærket B-Z) finder, at *Den lille, fine Bog fortjener vid Udbredelse: Shelleys Digt (...) er meget farverigt og malende, og det er lykkedes Sophus Claussen at omplante alt dette paa Dansk. Han gør det med mange nye Ord og Ordsammensætninger, der er meget originale uden nogensinde at være søgte*. Desuden kan anmelderen fortælle, at han hørte en Gang i en privat Kreds Sophus Claussen læse *Begyndelsen til dette Digt op. Han læser paa en sær, sonor, enstonig Maade, der lægger en egen, dæmpet Glød over det, han læser*. - *Aftenposten* (14.12.1906) kalder oversættelsen et *dejligt Digt af Sophus Claussen efter Shelley*, og anbefaler den som *en Bogf en ung Mand kan give sin Forlovede, og en Broder sin Søster i Julegave*.

Berlingske Tidende. *Aften* skriver, at *Et af Shelleys yndefuldeste og samtidig dybeste Digte (...) har fundet en Oversætter i Hr. Sophus Claussen, hvis Evne til at forme en154let og spillende Rytme, navnlig indenfor den fireliniede Strofe, er noget for sig* (22.12.1906, usign. (Julius Claussen)). - Chr. Rimestad er endnu mere rosende i *Politiken* d. 23.12.1906. Anmeldelsen er dels en begejstret og højstemt parafrase af *The Sensitive Plant*, dels en lovprisning af, at *nu er dette Digt blevet genskabt paa Dansk paa en saadan Maade, at det har bevaret sin hemmelige Ynde. Et af Verdens dejligste Værker tilhører nu og for altid ogsaa det danske Sprog. Ja, Sophus Claussens Mesteroversættelse* tales der om, idet SC fremhæves på en mindre heldig Shelley-oversætters bekostning. *Det er lykkedes Sophus Claussen at oversætte dette Digt saaledes, at man læser det som en Original. Saa lindt og saa sødmefyldt flyder Rytmen, uden kejtede Ordstillinger og uden nogensomhelst Fyldekalk. Og dog viser det sig for den, der sammenligner det med den engelske Tekst (...), at han nøje har fæstnet Originalens Ordvalg, Billeder og forfinede Sansnings-Komplekser af Lys og Lyd og Duft. Sophus Claussen har kunnet gøre det, fordi han selv er en helt oprindelig Digter og fordi hans Sprog evne er saa instinktiv sikker*.

Da Gyldendal ville markere SC's 60-årsdag i 1925, skete det derfor også ved en genudgivelse af denne hans største triumf som oversætter. Denne gang var oversættelsen desuden forsynet med den engelske tekst og med et forord af SC (manuskriptet til forordet er gengivet i faksimile i Bergstrøm-Nielsen: *Analfabeterne forlægger og den glade Magister* (1974) p. 45). Og igen lød rosen fuldtonende. (...) *hver Strofe er gendigtet med lykkelig Haand, lydhørt Øre og beslægtet Sjæl*, skrev anmelderen i *B. T.* (2.10.1925, mærket C. D.). I L-F. F. priste Otto Gelsted den berømte og bedaarende *Oversættelse* (9.10.1925): (...) *det fabelagtige: at finde en Tone, der baade er Engelsk og Dansk, er opnaaet af Sophus Claussen i hans klassiske Oversættelse af "Den følede Blomst"*. *Arbejdet maa have frembudt de største Vanskeligheder, men Opgaven er løst, saa Digtet virker som én stor, umiddelbar Inspiration. Det er skønt som Landskaber, man undertiden kan se i Søvn - mærkeligt hede og klare Egne, over hvis Skove 155 Paafulge flyver som farvefunklende og næsten gennemsigtige Slør af mineralske Farver*.

Nationaltidende. *Morgen* (22.10.1925, usign. (Johs. Dam)) finder, at *Digtets skødesløst og lunefuldt nynnende Versemaal laa fortræffeligt for den lollandske Poet*. Det er lykkedes med den nøjeste *Troskab mod Originalen at genskabe det paa Dansk i hele dets oprindelige Friskhed*. Også for T[om] K[r]istensen er *Den følede Blomst* fremfor alle den *mesterlige Oversættelse* (Pol. 10.11.1925, *Fordanskninger af Shelley*). (...) *enhver Filolog og kultiveret Digter vil undertiden blive hed i Panden ved Tanken om, at en saa ordret Oversættelse er mulig*. Men trods det ordrette finder Tom Kristensen dog, at SC's oversættelse er en *genial Tilsnigelse* - for faktisk er oversættelsen bedre end originalen: (...) *Shelleys Værk er abstrakt og gennemsigtigt. Det er for ulegemligt for den danske Læser. Men Sophus Claussens fyldige Ord har vejet det ned, som Frugt vejer en Gren, og vi kan bedre naa det. Det er blevet mere sensuelt, mere erotisk i Tonen, nærmere os - et synspunkt, TK sidenhen uddybede* (se s. 156 f.).

Også i tidsskriftsartikler blev genudgivelsen omtalt. *Naar Digtere som Vald. Rørdam og Sophus Claussen oversætter, sker det ikke i en fortvivlet Kamp med to Sprogs Vanskeligheder, men under en lykkelig Fordybelse i vort eget Sprog*, skriver Poul Levin i *Tilskueren* (nov. 1925, *Nogle nye Bøger* p. 301). *Den Digter er godt faren, som falder i disse Hænder, medens saa mange andre maa nøjes med Bestillingsarbejde eller med Amatørers uansvarlige og ubetænksomme Produkt*. Levin stiller sine to helte i modsætning til *adskillige Damer, som mener, at alt er gjort, naar de har et Leksikon ved Haanden og en Stilebog til at prente deres*

farveløse, ubehjælpssomme Gengivelse i. Også Levin finder i *Den følende Blomst* linier, om hvilke man fristes til at sige, at de er skønnere end Originalens - og de to sidste linier i str. I, II citeres. Man lærer mere af denne lille Bog om det danske Sprogs poetiske Styrke og Finhed end ved den lærdeste Forelæsning, uden Mellemlid ser vi her Poesien i Funktion. (...) Vort lyriske Sprog toner 156 som et af de Instrumenter, der gemmer utalte Aars opsparede Klange af Alvor og Glæde og samtidig bliver levende, nyt under en Mesters Haand. Herefter kan det jo ikke undre, at SC ifølge Levin ikke blot med det tilføjede forord giver oversættelsen en lille Hilsen med paa Vejen, men at han ligesom strækker sine Hænder ud over den, som om han vilde velsigne den!

Mindre højstemt, men også rosende er Oscar Geismar i *Højskolebladet* (19.3.1926 sp. 382): Paa bægge Sprog er Digtet en "Skal af Krystal", fyldt med Blidhed og Ynde! Og Tom Kristensen gentager i artiklen *Europæisk Lyrik paa Dansk (Tilskueren juli-dec. 1930, p. 71-80)* synspunktet fra den tidligere nævnte anmeldelse, at SC har efter dansk Smag kun forbedret Digtet. I SC's behandling er ordene blevet materialiseret og erotiseret, han har gjort dem endnu mere anskuelige, givet dem mere Krop, mere Farve, mere Mad. Den første strofe citeres, idet TK fremhæver de steder, hvor han føler, oversættelsens fortrin træder frem:

*A sensitive Plant in a garden grew,
And the young winds fed it with silver dew,
And it opened its fan - like leaves to the light
And closed them beneath the kisses of Night.*

*Der stod en Mimose i Havens Bed
og sølvblaa Dugg blev den madet med,
og den aabned for Lyset sin Viftemund,
og Natten kyssed den atter i Blund.*

Og fra næste strofe:

*And the Spring arose on the garden fair
Like the Spirit of Love felt everywhere*

Men hos Sophus Claussen:

*Og Foraaret kom, en forunderlig Vaar,
som en Elsker, der tyst gennem Haverne gaak .*

Kan det være klarere? "Aand" bliver til "Elsker" og "føle" bliver til at "gaa tyst". Træk for Træk har Sophus Claussen saaledes givet Shelleys aandige Digt et jordisk Ansigt: "fresh odour from the turf" er blevet til "Muldlugt", the companionless Sensitive Plant er blevet det milde "den lille Mimose, der sad saa forladt", the light of the gentle sun har forvandlet sig til "Solens højmodige Lys" og the Sensitive Plant which could give small fruit of love har foldet sig ud i det skælmske "Mimosen har ingen Blomst, der gør Lykke." - (...) man kan, skriver TK, trænge ind i denne Oversættelses intimeste Folder og stadig finde nye, kostelige Underfundigheder. Sophus Claussen har turdet give efter for sin Trang til at fabulere, og han har skabt et nyt Digt.

Og noget er der nok om det, når TK bestemmer oversættelsen som et nyt Digt. Ved denne Mesteroversættelse, dette Kursus i Fordanskningens vanskelige Kunst, denne geniale Oversættelse, og hvad anmelderne nu ellers har skrevet, hæfter der sig i det mindste den bemærkelsesværdige omstændighed, at den er udført af en mand, der ikke beherskede engelsk. Gyldendalforlæggeren Fr. Hegel d. y. har fortalt, at da man havde ladet SC's korte forord til 2. udg. oversætte til engelsk, indfandt SC sig på forlaget med en noget forlegen forespørgsel:

*Om nu oversættelsen svarede til det, han havde skrevet? hvad det engelske ord dér betød? om det ord, der stod der, helt dækkede hans danske ord. - Jeg blev såre forbavset, for det viste mig, at manden slet ikke forstod engelsk. Jeg spurgte ham da, hvordan han havde kunnet oversætte disse mange vers, når hans forståelse af engelsk var så begrænset. Jo, svarede han, tøvende og langsomt: Jo, det gik nogenlunde. Jeg slog ordene op i et leksikon, og så ved De jo, at der altid står en fire-fem ord. Disse ord skriver jeg da alle op på et stort ark papir og hænger op på væggen. Når jeg så har gået og kikket på dem i nogle dage, så forstår jeg efterhånden, hvad det er, Shelley har ønsket at udtrykke, hvilket ord der er det rette, og så skriver jeg videre (Niels Birger Wamberg: *Digterne og Gyldendal* (1970) p. 208).*

158

SC udførte flere andre oversættelser. Der er Baudelairedigtene i *Fabler* (se Fa V s. 109-114), og der er de spredte oversættelser af bl. a. Byron, Góngora, Carducci og Musset. - Men på en måde dækker netop de to store oversættelser, der blev udgivet i bogform, forfatterskabet i hele den bredde, SC selv ville have anerkendt ubeskåret: *Atta Troll* repræsenterer da dets udadvendte, kulturkritiske sigte, mens *Den følende Blomst* repræsenterer dets sigte mod kunstnerisk dybde og klarhed. Men kunne SC ikke selv adskille disse

ting, så var der - således som det er fremgået af efterskrifterne i denne udgave - til gengæld mange andre i samtiden, der kunne det. Den Claussen, der for *Den følende Blomst* får en så overvældende anerkendelse, er den uforpligtede, æstetiserende lyriker. Et påfaldende træk er det, at adskillige af anmelderne ofrer bogens omslag fuld så meget opmærksomhed som dens indhold. Bogen er en anledning til bibliofil smagen: (...) *en virkelig Lækkerbidsken* (*Berl. Tid.* 22.12.1906). Ved genudgivelsen mindes B. T.'s anmelder vemodigt 1. udg.'s *vissen-grønne Silkebaand, som løb krydsvis ned over Ryggen paa den gråtiøseste Maade og endte i en lille, blød Dusk, og det elfenbensgule Pergamentomslag* (2.10.1925). Bogen indsættes i tænkte æstetiske situationer: *Det er blevet til en henrivende Miniaturebog, som mangan en ung Mand vil stikke i Lommen, naar han tager i Skoven, og læse for sin Veninde paa en grøn Skrænt ved en Skovsø* (*Nationaltid.* 22.10.1925). SC's kultursatirer kunne ikke tages alvorligt, fordi de var så ubehagelige og ulyriske. *Den følende Blomst* kunne derimod anerkendes og tages alvorligt - men jo netop, fordi den ikke ses som alvor, men som "lyrik".

159

NOTER TIL DEN FØLENDE BLOMST

M

NkS 1340, 8°, IX, 48 (udk. til beg. af digtet fra 1903)
NkS 1340, 8°, X, 53 (udk. samt forord fra 1906)
NkS 1340, 8°, XVII, 102 (betragtninger over nyoptrykket)
A I, I-XVII tr. *Pol.* 25.4.1905 m. udeladelse af str. XI- XII og str. XV-XVI
B Percy Bysshe Shelley: *Den følende Blomst. Paa Dansk ved Sophus Claussen* (1906)
Trykforlæg for denne udg.: 2. udg. (1925) m. engelsk paralleltekst og forord af SC

V

A I, 3: *Lyset < Solen*
II, 3: *Blomst < Urt*
IX, 3: *sværmersk < døsig*
IX, 4: *duggblankt betragter < saa gennem Taarer*
X, 3: *Planter < Urter*
X, 4 < *stod samlede her i det rigeste Flor.*
XIII, 1: *slyngede < mossede*
XIII, 2: *hen < rundt*
XIII, 4: *tabt < skjult*
XIV, 1: *sælsomme Blomster, < Smaablomster stod - som*
XIV, 3: *mens < naar*
XIV, 5: *ikke skal < ej skulle*
XVII, 1: *Thi < Og*
XVII, 2: *Lysef < Glansen*
XVII, 4: *gensidig < lykkelig*
B I
XIV, 2-3 < *og Smaablomster stod i en Fabel af Pryd, // og (...) paa Hæld,*
XXI, 4: *glimter < glinsed* 160 II
IV, 2-3 < *men af hendes Skælven og Blus man forstod,*
naar for Maanens Kys hun gav Søvn til Pris:

K

Teksthenviisning:
Shelley's Poetry and Prose v. Donald H. Reiman and Sharon B. Powers (New York 1977). - I en kritisk udg. som denne er den str., SC sætter som III, XXVIII (s. 146 *And under the roots* (...)), i stedet placeret som III, XXVI
Mimose, her den form af mimosefamilien, der på lat. hedder *mimosa pudica*, på da. følsom mimose, der er karakteristisk ved bladenes søvnbevægelser og følsomhed (de klapper sm. v. berøring). Den 30-60 cm høje halvbusk har dobbeltfannede blade og uanseelige blomster

I

Narcissen, liljen
Najade, egl. kilde-, sø- el. flodnymfe
Mænade, jf. *He VI* 164
Tuberose, hyacintart
Tjæld, blomstertæpper
Fang, skød
elysisk, saligt, paradisisk

III

Bajæ Bugt, Napolibugt
Fraad, fråde, skum
Str. IV cit. *Lø* 165 og str. II og XVII *Lø* 173. SC hentyder til digtet i *He VI Fantasia*, s. 61